

Fredrik Reinfeldt: Avslutningstal vid Moderaternas partistämman 2007

Talare
Fredrik Reinfeldt
Statsminister

Datum
28 oktober 2007

Plats
Gävle

Tack. Stort tack för en bra stämman. Det går fort när man har roligt. Det har varit fascinerande att sitta, jag har suttit mest här, men har också följt via internet-TV:n debatterna.

Det slår mig hur bra ni är och hur duktiga ni är. Det har slagit mig hur många som är väl förberedda, hur många som har skrivit och vägt orden. Jag tycker att det är viktigt att få säga någonting och ni har också haft en stor publik och många som har lyssnat till det.

Det slår mig också hur lite referenser ni har gjort till andra partier och hur mycket ni har pratat om Sverige, om människor, om verkliga problem, om lösningar och att vi vill någonstans. Det är det folk vill höra. Inte att det här är någon sorts navelskådande övningar när man står och tar heder och ära av allt och alla, utan att här finns människor uppfyllda av idéer och tankar, som ser vårt Sverige, ser människor och vill någonting. Och det har ni signalerat. Jag hoppas att många har följt det. Man blir stolt när man följer den här stämman.

Jag tycker vi ska, än en gång, tacka vårt fantastiska stämmopresidium. Jag vet att ni ska få något. Det är ordnat. Jättebra. Fantastiskt. Humor med värme, med stringens. Man kände ju att det var gott om tid att fundera på om man ville begära votering. Inga problem. Härligt!

Tack också till all personal som gör en sådan här stämman möjlig, både de med vår partikulör och säker många andra som jobbar här, som också finns med för att allt ska finnas på plats, allt praktiskt. Allt har fungerat fantastiskt. Det har varit roligt att vara i Gävle och jag hoppas att alla känner delaktighet i att det har varit en framgång.

Det var av nyfikenhet och intresse för människan som jag valde politiken. Man

kan göra andra val, men för mig var det det naturliga. Jag sökte mig till ett parti som så tydligt arbetade med just människan som utgångspunkt. Dessutom är synsättet att människan har kraft och vilja att stå på egna ben. Så har jag alltid sett det. Människan är Sveriges viktigaste kraftkälla. Det är i den här obändiga viljan att stå på egna ben, att lära av sina misstag, att utvecklas, att ta moraliskt ansvar, allt det präglar människan. Det är det vi sätter vårt hopp till. Att människan ska stå upp, att möta utmaningar på precis det sätt som hon gör.

Men det skulle inte fascinera mig om det var hela berättelsen, om det bara var att stå upp varje morgon och se alla människor göra gott. Det fascinerande är just bräckligheten som också präglar människan. Hur vi formas av livserfarenhet; många gånger bra men ibland också dåligt, hur livet inte alltid blir vad vi har tänkt och hur vi – i all vår kapabla kapacitet – ibland blir bräckliga och att människan också rymmer andra berättelser: om övergrepp, ren ondska och missunnsamhet. Vi har lärt oss att det finns sju dödssynder. Registret är långt också på den mörka sidan.

Min utgångspunkt är dock att möta människan med förväntan, att det kapabla är det som kommer först och det som trots allt är starkast. Det är så jag tycker att vi ska se på människan och det är så vi ska forma vår politik.

Jag vet inte om ni ibland tittar upp mot en stjärnklar himmel och ställer frågan själva, den som också våra barn ibland ställer oss: Är vi ensamma? Kan det verkligen vara så? I allt det här stora skulle vi vara helt ensamma? Och om det är så, värdesätter vi i så fall hur unikt det är med det mänskliga projektet på jorden? Jag tycker att det är väl värt en tanke ibland.

Ur detta kommer ju mycket av det vi kallar politikens ord. Människans kraft, det faktum att människan har olika erfarenheter, att livsfaserna ser olika ut, att man upplever livet på ett sätt när man är 20, ett annat sätt när man är 40 och kanske ytterligare ett annat sätt när man är 60. Ur det kommer att vi är olika. Ur det kommer individualismen. Det är just detta. Människor med kraft som gör olika val, som blir enskilda individer stående fria från varandra och som fascinerar just för att de inte landar på samma ställningstagande, inte lever samma liv.

När individualismen får utrymme så lägger det grund för mångfalden. Det blir olika. Det är det som fascinerar. Det är mångfalden som ofta gör livet värt att

leva och när mångfalden får utrymme, då blir det viktigt med ord som tolerans. Inte tolerans – som det ibland används – som ett krav på att du ska bli som jag är, utan tolerans inför att mångfald handlar om att just ibland tolerera det som inte är jag, men som ändå förtjänar respekt och intresse.

Individualism. Mångfald. Tolerans. Ur detta kommer friheten. Ur detta växer människans frihet. Det är då det får mening, det är när vi får göra våra egna val. När det finns mångfald, när detta tolereras, då fylls friheten med innehåll. Människan får fatta sina egna beslut. Till alla dem som säger att detta är Sveriges viktigaste frihetsrörelse, så är det precis just detta det handlar om. Det är människan. Det är människan som är utgångspunkten. Det är människan som är projektet.

Jag får ibland frågan ”vad är det för idéer ni har?” och sedan kommer åtta olika etiketter. Det kanske inte är svårare än så. Det är människan som är idén och utgångspunkten.

Tro inte att alla ser detta på samma sätt eller drar samma politiska slutsatser. Alla sätter inte ens människan främst. De säger ”nej men djur är lika mycket värda”. En annan säger att ”ja, det är möjligt att människan gör olika val men det är i grunden rätt problematiskt. En värld som ger så mycket utrymme åt individen skapar orättvisor och oönskade olikheter.” Politiken ska användas för att sudda, för att ta bort, för att lägga en känsla av att du inte ska stå ut, att du inte ska avvika. På sina håll, där den politiska traditionen har varit väldigt stark, så kan det lägga någon sorts hämsko på ett helt samhälle. Här får man inte stå ut, här får man inte ifrågasätta, här är man bra om man låtsas vara som alla andra. Så tar människan på sig egna frihetsinskränkningar. Och det finns som sagt politiska krafter som tycker att det är rätt och riktigt.

Det är inte vårt val. Det är inte vår utgångspunkt. De människor som ser moderaternas gärning ska också se ett parti som tar sin utgångspunkt i att vi just förväntar oss att möta människor med kraft och vilja att fatta egna beslut, att få välja sin egen väg i livet, men som också har beredskap att stödja, men också att korrigera när det blir fel eller när människor inte själva orkar. Som bejakar mångfalden. Som ser den som en viktig vacker del av hur mänskligheten ska fortsätta utvecklas. Så ska moderaterna se på människan. Så ska vi arbeta för människor. Så tycker jag också att ett parti utvecklas med sin tid. Det är inget nytt för moderaterna. Det finns en och annan som säger: ”Ja, det var bättre

förr” i någon sorts tro att det verkligen var det. Sanningen är väldigt ofta att det som heter att det var bättre förr möjligen var rätt då.

Om det är någonting jag har lärt mig av moderaternas historia, så är det att i upp- och nergång så har det här partiet alltid kämpat för att vara rätt för sin tid. Och det är just i de stunder i partiets historia, när vi har varit det, när vi har förenat att stå upp för våra frihetsideal med att nå fram till människor och att utvecklas med vår tid, som vi också har vunnit växande stöd.

Ta Hjalmarson på 1950-talet. Den starka staten kommer fram i tider av stort välstånd. En oförstörd svensk industri, som drar fördel av att kunna sälja och bygga i ett i övrigt krigshärjat Europa. Sida med detta växer den starka statens idéer. Dåtidens högerledare formulerar istället motutopier och säger den starka staten bör inte vara vägvalet. Vi bör istället vända oss till vardagsmänniskan, ta utgångspunkt i vad människor själva vill.

Den första folkliga högerledaren mötte väljarna. Han pratade om spritt ägande, i hans tid formulerat som ”ägardemokrati”, som ett viktigt sätt just att ge människor makt och inte bara bygga med politiska överbyggnader.

Detta vann stort stöd. Det upplevdes som att Jarl Hjalmarson i sin person förenade detta med ett folkligt anslag, med ett sätt att tala som nådde fram. Och i kombinationen med detta såg vi en stark framgångstid för dåvarande Högerpartiet under 1950-talet.

Eller ta Gösta Bohman, som 1970 tar över vad som då är borgligheten minsta parti. Ett parti som, av de flesta, beskrevs som bortom varje form av påverkan, ett parti som då upplevdes vara på väg att helt förlora sin relevans. En och annan sa att det var ju närmast osannolikt att till den uppgiften, att bära det moderna, att utmana med det ungdomliga, valde man en äldre (som en del menade var lätt folkilsken) person, som nu skulle fullgöra den uppgiften. Men då förstod man inte vad Gösta Bohman fångade. Detta var nämligen den hårda konfrontationens år, då socialismen stod på dagordningen. Nu skulle skattetrycket snabbt höjas, nu skulle det starka samhället rullas ut, nu skulle löntagarfonderna ta över ägandet över svenskt näringsliv.

Gösta trodde inte på den idén. Han samlade kraft mot skattetrycket, mot byråkratin. Han kom att formulera idéer för en ny individualism och han

förkroppsligade denna kärlek till något annat än det starka – det som kom ovanifrån.

Med sin längtan till Skärgården, med sin slidkliv, med sitt sätt att alltid tala väl om Sverige, där hade vi det igen. Denna folkliga närhet, detta sätt att fånga en idé som utgick ifrån att människor ska vara projektet. Det är på deras beslut vi ska bygga vår framtid.

När Gösta lämnade över till Ulf – och det tycker jag Ulf påpekade väldigt bra vid middagsstalet igår – så tillför Ulf väldigt tydligt detta med vikten av eget arbete. Jag minns när Ulf ringde mig. Han sa att han ibland ringer ungefär som att han skulle ge några allvarsamma ord. Men jag kan säga att det är ofta mycket bra och glädjande att få de där samtalen.

Vid ett tillfälle ringde han och sa: ”Du, det här nya arbetarpartiet ... det är helt strålande. Varför kom jag inte på det!”

Ja, i någon mån var det du som kom på det.

För det var mycket Ulf som sa just detta. Via eget arbete ska man påverka sin egen situation. Det var en av de delar som lade grunden för ett brett folkligt stöd, som gjorde att moderaterna fick ett av sina bästa valresultat någonsin 1982.

Sedan Carl Bildt. I Europas finaste stund, när omvälvningens tid kom, så vet vi alla att Carl tidigare och med större djup än någon annan, förstod vilken tid som nu väntade.

Det en gång mycket nationella och inåtblickande partiet fick nu en ledare som formulerade en internationell strategi, som öppnade upp partiet mot Europa, mot vår omvärld, som förstod hur globaliseringen skulle förändra vår värld, vårt land och förutsättningarna för människor. Det arbete Carl gjorde förändrade vad moderaterna var och är. Men det var också en grund, för utan Carl hade vi knappast varit medlemmar av Europeiska Unionen idag. Detta förenade Carl med – och det har inte slutat om man säger så – med stort tekniskt intresse för allt det här med internet och blogg och sådant som vi trodde att bara 15-åringar kunde förstå. Och det gav också Carl den här folkliga känslan av en person som förstod sin tid.

Jag kan säga, att jag skulle aldrig kunna leda moderaterna eller ge de svar nu, som Hjalmarson, Bohman, Adelson och Bildt gav, av det enkla skälet att det är ny tid nu. Men jag kan lära av deras exempel och förstå att det de gjorde, det var att de förmådde att utveckla moderaterna för att ge svar på det som var rätt, det som var människors oro och förhoppningar, men också kraft att förändra i sin tid. Så fångar ett växande parti ett växande inflytande just genom att göra sig relevanta, just genom att svara på rätt frågor och också en förmåga att förena det med folklighet och med en känsla för vad som väntar runt hörnet.

Det är när framtiden är projektet som partier växer, inte när det tror att det ska gå runt och känna igen sig i det som redan har varit.

Utifrån det vill jag dra tre penseldrag om saker som jag tror nu förändrar och påverkar hur människor lever, för att sedan landa i vilka slutsatser moderaterna för de kommande närliggande åren bör dra utifrån det.

Det första: Det var 2006 års viktigaste konflikt. Och det förblir den viktigaste konflikten i svensk politik. Det handlar om arbete och dess koppling till utanförskap. Inte för att det är en politisk konflikt vilken som helst, utan för att den återspeglar just människors syn.

Som jag sa i mitt tal i torsdags: Om man möter synen att på arbete ställer vi ingen motprestation, vi har ingen förväntan om att ni ska åstadkomma någonting. Nej, arbete är en ursäkt för att ge dig en finansiering. Vad du gör bryr vi oss inte om. Det är väsensskilt från det synsätt vi har och hur vi förväntar oss att en människa ska vilja växa av sin egen kraft.

Jobb innebär att få prestera, att få känna att man gör nytta, att man känner att man får lön för mödan. Det är något annat. Det är därför arbete inte kan vara vad som helst utan just ett jobb. Och ju mer vi anstränger oss för att få fram jobb, desto fler kan vi räkna in i den känslan, i den gemenskapen av att stolt kunna gå upp på morgonen och känna att även idag finns en förväntan på att jag ska göra något, att jag har en roll. Det är naturligtvis inte alltid kopplat till arbete men om man förminskar det, då förminskar man en stor del av en vuxen människas vakna tid. Därför är arbete så centralt. Därför måste den konflikten vinnas om och om igen mot de politiska krafter som försöker förminska betydelsen av arbete. Det var därför vi utropades till vår tids arbetarparti när

andra har glömt bort den uppgiften.

Det andra: Det tror jag kommer att handla om människors tillit. Vi är inte bara enskilda individer frikopplade från varandra. Mänskligt liv handlar också om relationer, hur vi ser på varandra. Det goda samhället fungerar baserat på människors tillit. Det är därför en välfungerande rättstat, eller det bättre engelska ordet för det, "Rule of law", inte bygger på att det ska vara poliser överallt, utan just den där tilliten till varandra som byggs via att jag respekterar gemensamma regler och jag förväntar mig att du gör det också. Det är den tilliten som ofta är kittet som håller ihop ett bra samhälle.

Det påverkar väldigt mycket hur vi ser på varandra. Jag har även här en i grunden positiv syn kring detta. Vi blir allt mer upplysta, allt mer kunniga. Jag tycker att även denna stämning visar det. Vi visar alltmer tillit inför varandra. Men visst finns även här en del frågor som väcks. Hur är det med tilliten unga människor emellan, i en tid när man förvisso har fantastiska och nya tekniska möjligheter att chatta och mötas i MSN och allt vad det nu heter, men där frågan blir att man inte kan vara riktigt säker på vem det är man egentligen pratar med i andra ändan, när vi lär våra barn att den som kallar sig Sara 14 kanske egentligen är Peter 45? Det är ingen bra grund för tillit. Hur blir det i en tid när allt fler i Sverige lever ensamma? Inte för att det alltid är problematiskt, det är ofta självvalt, det är ofta en följd av ett ökat välstånd av möjligheter att bo på egen hand och allt fler gör faktiskt det. Som studenter, mitt i livet, på äldre dagar, huvudsakligen bra men med risken att vi allt oftare är för oss själva. Alltmindre kanske har relationer. Hur blir det då med tilliten, och framförallt, ser vi dem som inte mår bra? Det finns alltid risker i all förändring även om man i grunden ska vara positiv.

Det tredje: Det handlar om den demografiska förändringen som många, inte minst nationalekonomer, pratar om, men som vi alldeles för lite har pratat om hur det kommer att förändra vårt sätt att leva. Hur det påverkar oss som människor. Vi har ju så bråttom att leva eller hur? Så bråttom att det knyter sig i magen. Oron att inte hinna med. Det är som att varje mänskligt projekt utgår ifrån att det vid fyrtio är slut. En del lever väldigt bra för att på något sätt bilda just det. Och ta det nu ifrån någon som slunkit förbi fyrtiostrecket, det fortsätter även därefter, och det fortsätter allt längre. Har vi förstått det? Har vi insett att merparten av åren förmodligen för de flesta av oss ligger bortom fyllda fyrtio? Vi pratar om tonåren. Hur mycket har vi inte pratat om tonåren och

tonåringar, fascinerande människor i mångas av vår närhet? Och det är väl värt. Det är sökande år. Men nu har vi en tid sent i livet, då många skulle påpeka att vi blir som tonåringar igen. Då vi har slutat jobba och då vi på äldre dagar är friska äldre, vad gör vi under de åren och hur fångar svensk politik detta? Ingenstans fick jag detta egentligen bättre illustrerat för mig, än när jag i Husqvarna deltog i styrketräning med kvinnliga 85-åringar. Det var tufft kan jag säga. De var vältränade. Det illustrerar på något sätt att vi kanske missat något här. Vi kanske inte kan gå omkring och beskriva pensionärer som ett trött sjukt kollektiv som det är synd om, även om det finns exempel på det, utan kanske även här ska komma ihåg att det här med individualism och mångfald också gäller på äldre dagar. Allt oftare handlar det om väldigt olika förutsättningar, men i grunden möter vi vår ålderdom med precis samma krav på att bli respekterade, att få fatta våra egna beslut och stå på egna ben. Sluta att behandla äldre människor som om de hade tänkt klart eller inte längre är kapabla att fatta sina egna beslut.

Jag är övertygad om att detta kommer att förändra känslan av mänskligt liv. Denna långa, för många andra och kanske t.o.m. tredje frihetstid sent i livet, då väldigt mycket av det vi uppfattar hur livet ser ut kommer att präglas av äldres beslut. När vi inser det, kommer vi inte längre att skicka ut de här rese katalogerna med en glad tjugofemåring på framsidan, utan beskriva det som det kommer att vara, nämligen en glad sjuttioåring som huvudsakligen reser. Då kommer vi att, tydligare än vi idag gör, också erkänna att kulturella institutioner, ideell verksamhet, mycket av vår politiska verksamhet kommer att befolkas, utformas och bäras ansvar för av människor som är äldre. Vi kommer också att märka att allt fler äldre arbetar.

Vi har nu en regering som förutsätter att för en del äldre är det svaret på hur man vill möta sin ålderdom, nämligen att man vill fortsätta jobba. Det finns inget kollektivt streck där alla människor ska mötas av samma besked att ”tack ska du ha men nu är det slut”, utan ett parti troget idealet att det är den egna kraften, individualismen som ska råda, säger vi bör utforma system som gör att du kan jobba så länge du vill. För övrigt tycker vi det är så viktigt, det du har bidragit med, att vi särskilt kommer att uppmuntra att du fortsätter jobba på äldre dagar. Det är inte alla som drar den slutsatsen. Det har pratats väldigt mycket i vår tid om att jobben inte kan bli fler. Det finns de som har som politisk idé att säga, att om jobben inte är tillräckligt många så dela på dem vi har och se till att de som är lite äldre slutar att ta jobb från de yngre. Det är inte vårt tankesätt. Vårt tankesätt är att säga, att det även i vår tid går det att få fram

nya jobb och att det går att agera med uppmuntran både så att yngre och äldre samtidigt får plats.

Det är människosynen som avgör hur man utformar politiken, hur man möter denna nya åldretid, denna spännande tid som kommer att förändra förutsättningarna för mänskligt liv. Vi ska samtidigt säga det som är viktigt att säga, och det är att många som är friska äldre samtidigt är oroad för hur länge det kommer att vara så. Många som är äldre vittnar om att inte alla i kompiskretsen, eller i den mångåriga eller den nya relationen (det är för övrigt något nytt man får lära sig av äldre, det är att de har på nytt pojkvän och sånt), det vill säga oron finns kanske mer nära påtagligt att det kanske inte är så att hälsan håller. Det kan ställa om livet naturligtvis även i yngre år, men det blir mer närvarande när man är äldre. Och därför, även om vi ser en stark kraft, en stark vilja att fatta sina egna beslut, så spelar det också roll hur vi utformar stödet och hjälpen för äldre när det gäller boende, när det gäller service, när det gäller sjukvård, de viktiga välfärdsinstitutioner som vi har på plats men som inte i alla delar fungerar tillräckligt bra. Men även där gäller att inse att viktiga begrepp som värdighet, kvalitet, känsla av tid, att bli sedd, är de ord som de äldre själva använder och inte de ibland mer politikorienterade systemord som vi ofta använder när vi för diskussion om äldreverksamhet i Sverige. Därför är de här viktiga delarna av välfärden helt centrala för att möta äldres både förväntan om att få fatta egna beslut och leva länge friska, men också att kunna möta oron för att det kanske inte håller så länge som man skulle vilja eller kanske för en anhörig. Här tror jag vi har väldigt mycket av förutsättningarna för mänskligt liv i vår tid i de år som ska följa. Det kommer att handla om arbete och utanförskap. Det kommer att handla om frågor kring människors tillit och syn på varandra. Det kommer att handla väldigt mycket om hur vi omformar Sverige i en tid när vi lever längre.

På fem sätt hoppas jag nu att Moderaterna ska fortsätta sin utveckling för att möta detta och för att vara trogna de ideal som har byggt detta parti under så många år.

Det första är ett kommunalt förnyelseprojekt som redan är igångsatt, och som Charlotte (Nordström), som här varit stämмоordförande ska leda, av det enkla skälet att väldigt mycket av det jag pratar om är ju många av er vardag beslutna i kommunala församlingar, som kommer så väldigt nära mycket av detta hur mänskligt liv ska fungera, hur stödet ska finnas på plats, men också hur vi ska

möta den vilja till kraft till egna beslut som jag nu har pratat om.

Det andra gäller svaren hur vi får fler jobb efter att den politik som vi gick till val på och vann valet på är genomförd. Vi ska vara väldigt övertygade om en sak och det är att vi har ännu inte utformat all politik och alla svar för att bryta ned det stora utanförskapet. Vi ska också i nästa val vara redo att begära ytterligare mandat för att få fortsätta. En vision som jag känner att jag har, är att faktiskt göra Sverige till ett skatteparadis. Fast kanske inte på det sätt som vi ibland tänker på skatteparadis. För jag har noterat att man då menar man oftast är eller delar av vår värld dit man kan söka sig om man är särskilt rik eller har särskilt höga inkomster. Jag skulle vilja tänka tvärtom: Låt oss bli ett skatteparadis för dem som tjänar minst, därför att vi vet att det betyder så oerhört mycket för social rörlighet, för möjlighet att gå från utanförskap och komma in på arbetsmarknaden, inte för att vi har en ambition av att människor ska ha samma lön över hela sitt liv, utan just för att vi vet vad det innebär att ha ett arbete och att kunna utvecklas i sitt arbete och på det sättet kunna göra lönekarriär. Det vore väl en udda idé? Ett parti som har som idé att vara skatteparadis för människor som inte tjänar så mycket.

Vi har också bett Lars Lindblad att leda en grupp för att ge våra svar för klimatutmaning och miljöpolitik. Som jag sa i torsdags, så har vi lärt oss att vårt sätt att leva påverkar vår jord. Det har vi egentligen alltid vetat. Nu har vi kanske ännu större underlag och bevis för att det är rätt allvarligt; att det handlar om klimatutsläpp, men att den goda nyheten är att det går att göra något åt det. Regeringen, Moderaterna, visar redan ett ledarskap och ska fortsätta att göra det för att vara både pådrivande här hemma i Sverige och också internationellt. Jag rycktes med av många och fascinerande bra debatter på den här partistämman, så jag att hoppas många tar med sig känslan som klimat- och miljödebatten gav här. Därför att den gav hopp och vilja till att möta den här utmaningen på ett seriöst, bra, men i grunden även marknadsekonomiskt förhållningssätt, så som alltid har präglat detta parti. Vi behöver också gå igenom vår verktygslåda hur vi ser på dessa frågor, och vi ska göra det via ett seriöst långsiktigt utvecklingsarbete för att, precis som många av er andra sa, göra Miljöpartiet onödigt i svensk politik.

Den fjärde arbetsgruppen vill vi ska knacka på i den svenska sjukvården. Och den här gången ska vi inte sitta i en helikopter ovanifrån och diskutera system- och finansieringslösningar. Nu ska vi in genom framdörren, in via

akutmottagningen, ner genom korridorerna, in i fikarummen, sitta bredvid patienterna i väntrummen, för att ställa frågan: ”Hur ska vi få bättre kvalitet, bättre tillgänglighet i den svenska sjukvården?”. Vi vet vad det betyder för människor, vi vet vilken viktig symbol för ett utvecklat välfärdsland som sjukvårdens kvalitet och tillgänglighet utgör exempel på. Vi känner en frustande vilja, att utvecklas till att bli den framtidsbransch som de är väl värda att få bli.

De alla kunniga människor, som i unga år väljer medicinska och sjukvårdens professioner, som går in med stort kunnande och vilja att ta väl hand om människor som ofta har drabbats av allvarliga saker; men som ibland i bitterhet beskriver, att det är inte den känslan man får efter år i sjukvården, utan det är byråkrati och det är krångel och det är ovanifrånstyrning på ett sätt som tar bort en del av lusten, en del av den där kämpaglöden de kände som unga och som gjorde att de valde vården. Det är som att de ropar på vår hjälp. Vilket annat parti än vi, med vår utgångspunkt, med vår syn på människor, med vår syn på behovet av att kunna möta med kvalitet och värdighet många av de problem som finns? Det är därför vi måste utveckla våra svar, det är därför vi måste fördjupa oss också kring detta.

Till sist, och det har också uttryckts väldigt bra under den här stämman, vi måste bli bättre på att förstå att detta med mångfald och tolerans också handlar om vårt Sverige. Det handlar om misslyckad integration, det handlar om hur människor kommit från andra länder och inte alls getts det utrymme och den möjlighet att stå på egna ben och göra egna livsval, som är Moderaternas vision för alla människor.

Vi kan inte acceptera att dela in det i, att vi har ett sätt att fatta beslut och ge utrymme åt dem som är födda i detta land, men de som kommer från andra länder ska inte få det. Och vi försöker redan nu göra vad vi kan. Det är fantastiskt att sitta ner med människor som varit i Sverige en sex, sju, åtta månader, som har svårt att uttrycka sig på svenska men som tackar för att de nu möter en regeringspolitik via instegsjobb, där man faktiskt nästan kan få jobba direkt. Ni vet det har inte varit tillåtet. Man får inte, det är inte så man gör. Först ska en vuxen människa lära sig att bli människa och gå i skola och lära sig att förstå hur Sverige fungerar, och sedan efter några år – många år mina vänner – kanske man kan få söka sig till arbetsmarknaden. Vi behandlar människor som om de ingenting kan, som de ingen kraft har, och de undrar har ni inte förstått att jag har lång erfarenhet, lång utbildning, jag vill inget annat än att få visa detta

och komma in i det här samhället. Jag är en driftig människa som har gjort ett av mina livs svåraste val och brutit upp från ett land och en miljö som inte längre är bra.

Möt människors vilja att få stå på egna ben också när de kommer från andra länder. Det är vi inte tillräckligt bra på i Sverige, vi försöker förbättra oss, men jag tror nog vi har mycket mer att göra kring detta. Det är så man ska svara de mörkrets krafter, som försöker få oss att tänka i andra banor. Vi ska helt enkelt se till att människor kommer till sin rätt. Då går det nämligen inte att göra politik av någonting annat. Det är det som är nyckeln, det är också det som är vår uppgift att formulera.

Om tre år är det val igen. Nu har vi ett utvecklingsarbete att göra. Vi har en fantastisk position att både förändra och förbättra Sverige samtidigt som vi förbereder våra svar för framtiden. Det är en ny uppgift för många av oss att kunna göra detta samtidigt. Både regera men ändå utvecklas. Vi ska göra det själva, vi ska göra det tillsammans med vår allians. Jag känner en sak efter att i fyra dagar ha varit med och lyssnat och diskuterat med er och det är att det här är nu ett parti som mår bra. Där människor har stora förhoppningar både inne i detta parti men också nyfikenhet kommande utifrån. Det finns fantastiska förutsättningar för detta parti att fortsätta utvecklas, att fortsätta vara nyfiket på hur människor har det i sin vardag, över hela Sverige och också hur vi ska vara de som formulerar och utvecklar den genomförbara politiken, de bra svaren för att Sverige också ska bli bättre. Vi, vår allians, har bara börjat ett viktigt arbete, jag tror att ni har lagt en väldigt viktig grund för vårt fortsatta arbete för att också vinna valet.

Taggar

2000-tal, 2007, Man, Moderaterna, Politiska tal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/fredrik-reinfeldt-avslutningstal-vid-moderaternas-partistamma-2007>